

Ἀπλὴ Κατήχησις μέσα ἀπὸ τὴν πείρα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας

Ἡ καφεμαντεία ὑπὸ τὸ φῶς
τῆς Ὁρθοδόξου Παραδόσεως

25

ΕΥΧΟΓΙΑΣ ΕΝΕΚΑ
Πρὸς Οἰκοδομὴν καὶ Παραμυθίαν
Ἰούλιος 2025

**Καφεμαντεία:
Ανακαλύψτε το
Μέλλον μέσα
από τον Καφέ
σας!** ☕

Ανεβαστε το φλιτζάνι για ερμηνεία!

**Προσωπική Ανάγνωση Καφέ: Ένα
Ταξίδι στο Μέλλον**

€19.99

ΑΓΟΡΑ

**Μηνιαία Συνδρομή Καφεμαντείας:
Καθημερινό Ταξίδι στο Μέλλον**

€19.99

ΑΓΟΡΑ

Καφεμαντεία

■ Ψυχοναρκωτικό του «μαλακού» Αποκρυφισμού

Ἡ καφεμαντεία ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Ὁρθοδόξου Παραδόσεως*

Μικρὴ Εἰσαγωγή

Ἐπὶ τὴν ἐποχὴ μας, δυστυχῶς, πολλοὶ ἄνθρωποι, ἀνενημέρωτοι καὶ ἀνυποψίαστοι, ὠθοῦμενοι κυρίως, ἀπὸ διάφορες ἀρνητικὲς καταστάσεις ποὺ δημιουργοῦνται στὴν ζωὴ τους, καταφεύγουν γιὰ τὴν λύση τῶν προβλημάτων καὶ τῶν ἀδιεξόδων τους σὲ ἄτομα ποὺ αὐτοπροβάλλονται ὡς «σωτῆρες» καὶ «Μεσσίες», ὡς ἄνθρωποι μὲ ιδιαίτερα «χαρίσματα» καὶ δυνατότητες, ὡς πρόσωπα «ίκανὰ» νὰ προσφέρουν ψυχοσωματικὴ ἰσορροπία στὸν σύγχρονο ἄνθρωπο.

«Ὁ πόνος καὶ ἡ ἀρρώστια, ἡ ἐπιθυμία γιὰ τὴν πρόβλεψη τοῦ μέλλοντος, ἡ ἀνασφάλεια καὶ τὸ ἄγχος, ἡ περιέργεια καὶ ἡ μανία ἐκδικήσεως»¹ καὶ κυρίως ἡ ἀποξένωση ἀπὸ τὴν ἀσκητικὴ καὶ μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι οἱ πιὸ συνηθισμένες αἰτίες ποὺ μποροῦν νὰ ὀδηγήσουν, τὸν εὐάλωτο στὶς δαιμονικὲς μεθοδεῖες ἄνθρωπο, στὸν σκοτεινὸ κόσμον τῆς μαγείας καὶ τῆς μαντείας, μὲ τὶς ποικίλες μορφὲς καὶ ἐκδηλώσεις τους.

Μὲ καλὰ μεθοδευμένες τεχνικὲς, μὲ προκάλυψη πολλὰς φορὲς «χριστιανικοῦ» – «ἐκκλησιαστικοῦ» χαρακτήρα, μάγοι καὶ μάντιες, πνευματιστὲς καὶ μέντιουμ, γητευτὲς καὶ γόητες, οἰωνοσκόποι καὶ ἀστρολόγοι, ὀδηγοῦν τοὺς δυστυχεῖς ποὺ καταφεύγουν στὶς ὑπηρεσίες τους σὲ ἄρνηση τῆς

προσωπικής τους ταυτότητας, καθιστώντας τους εξαρτημένα και άβουλα όντα πού, αντί να λύσουν τα προβλήματά τους, καταλήγουν σε σύγχυση και αδιέξοδο, σε μαρασμό και κατάθλιψη, σε ψυχοσωματική και οικονομική εξουθένωση.

Ένα είδος μαντικής τέχνης, εύρέως διαδεδομένο στην εποχή μας, είναι η **καφεμαντεία**, ή όποια εύστοχα έχει χαρακτηριστεί, από σύγχρονο ορθόδοξο έρευνητή του αποκρυφιστικού χώρου, ως

■ «**ψυχοναρκωτικό του μαλακού Αποκρυφισμού, πού μπορεί να αποβεί ιδιαίτερα επικίνδυνο οδηγώντας σε δαιμονική έπιρροή και ψυχική εξάρτηση τους καταφεύγοντας σε αυτό χριστιανούς**»².

Η έκτεταμένη πια στο διαδίκτυο και σε δημόσιους – πολυσύχναστους χώρους (καφετέριες, καφενεΐα, ζαχαροπλαστεΐα, νεανικά «στέκια»), φανερή ένασχόληση με την **καφεμαντεία** και η μεγάλη έλξη πού άσκει η μαντική αυτή τέχνη σε νέους κυρίως και μορφωμένους ανθρώπους, μάς δίνει τὸ έρέθισμα να μελετήσουμε αυτό τὸ φαινόμενο, στα περιορισμένα πλαίσια αυτού του άρθρου και να τὸ θέσουμε υπό τὸ φῶς τῆς ορθοδόξου έμπειρίας και ζωῆς.

Ιστορία τῆς καφεμαντείας

Από σχετικές αναφορές σε διαδικτυακές ιστοσελίδες, αλλά και τηλεοπτικές εκπομπές, πληροφορούμαστε, ὅτι η ιστορική προέλευση τῆς **καφεμαντείας** χάνεται στα βάθη τῶν αἰώνων.

Άλλες αποδίδουν τὴν αρχή της στις αρχαιοελληνικές σπονδές με νερό και κρασί και τούς ποικίλους σχηματισμούς τους³ και άλλες έντοπίζουν τις ρίζες της στην αρχαία κινεζική τέχνη τῆς **τεϊομαντείας**⁴.

Ισχυρή είναι η έκδοχή, ὅτι οί πρώτοι πού επιδόθηκαν στην **καφεμαντεία** – διαβάζοντας τὰ κατακάθια του καφέ – ἦταν οί Άραβες⁵, στους ὁποίους η καλλιέργεια του καφέ

ἔφτασε ἀπὸ τὴν Αἰθιοπία κατὰ τὸν 14ον ἢ 15ον αἰῶνα⁶.

Μὲ τὸ πέρασμα τῶν χρόνων, ὁ καφὲς γίνεται τὸ πιὸ δημοφιλὲς ρόφημα ὄχι μόνο τῶν πληθυσμῶν τῆς ἀραβικῆς χερσονήσου, ἀλλὰ καὶ τῶν ὁμοθρήσκων γειτόνων τους, τῶν Ὀθωμανῶν Τούρκων, οἱ ὅποιοι, μὲ τὴν σειρὰ τους, γίνονται ἀφορμὴ νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ ἐκτεταμένη χρῆση τοῦ καφέ στὴν Εὐρώπη κατὰ τὸν 16ο καὶ 17ο αἰῶνα⁷ καὶ νὰ καθιερωθεῖ ὡς μία κεντρικὴ συνήθεια τῆς μεσαιᾶς εὐρωπαϊκῆς τάξης.

Τὸ μεγάλο αὐτὸ κύμα τῆς διάδοσης τοῦ καφέ ἔφερε μαζί του καὶ τὰ παράπλευρα ἐπαγγέλματα⁸. Ἔτσι, οἱ πρῶτες **μάντισσες (cup-women) τοῦ φλιτζανιοῦ τοῦ καφέ**, ἐμφανίζονται σὲ Γαλλία καὶ Γερμανία, ἡ τέχνη τῆς **καφεμαντείας** διαδίδεται ταχύτατα καὶ γίνεται λαοφιλὴς σὲ Ἀγγλία καὶ Οὐγγαρία, οἱ «ἀναζητητὲς τῆς σοφίας» καὶ τῆς γνώσεως τοῦ μέλλοντος καταφεύγουν «γιά συμβουλές σὲ αὐτὲς τὶς γυναῖκες – προφήτισσες ποὺ κουβαλοῦν μαζί τους μιὰ μικρὴ τσάντα μὲ ψημένους κόκκους καφέ», ἐνῶ σὲ ἔντυπα φυλλάδια ποὺ ἐκδίδονται λίγες δεκαετίες μετὰ, ἀρχὲς τοῦ 18ου αἰῶνα, σὲ Λονδίνο, Λειψία, Οὐγγαρία, ἡ «τέχνη τοῦ διαβάσματος τοῦ φλιτζανιοῦ τοῦ καφέ» (The art of reading coffee cups) παρουσιάζεται καὶ προβάλλεται εἴτε μὲ θετικὸ τρόπο⁹ εἴτε σκωπτικὰ¹⁰.

Στὸν κυρίως Ἑλλαδικὸ χῶρο, σύμφωνα μὲ τὸν λαογράφο Τάσο Αθανασόπουλο, «ἡ καθημερινὴ χρῆση τοῦ καφέ ἦλθε ἀπὸ τὰ παράλια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας μὲ τοὺς πρόσφυγες καὶ γι' αὐτὸ οἱ Σμυρنيᾶς θεωροῦνται οἱ καλύτερες καφετζοῦδες»¹¹.

Ἔτσι, εἴτε σὰν μία ἀνάλαφρη ἐνασχόληση, εἴτε σὲ πιὸ σοβαρὰ ἐπαγγελματικὰ πλαίσια, τὸ «διάβασμα» τοῦ καφέ, ὡς μαντικὴ συμβουλευτικὴ καὶ καθοδήγηση, διαδόθηκε γρήγορα σὲ ὅλη τὴν ἑλληνικὴ ἐπικράτεια καὶ διεῖσδυσε πολὺ εὐκόλα

στην καθημερινότητα του σύγχρονου Έλληνα, ώστε να θεωρείται «ἀναπόσπαστο κομμάτι τῆς ἑλληνικῆς παράδοσης»¹².

Ἡ τεχνικὴ τῆς καφεμαντείας καὶ οἱ εἰδικὲς προϋποθέσεις – ἱκανότητες

Ἡ τέχνη τῆς καφεμαντείας, σύμφωνα μὲ σχετικὲς ἱστοσελίδες καὶ ἐγχειρίδια, ἀπαιτεῖ εἰδικὴ τελετουργικὴ προετοιμασία.

Τὸ φιλικὸ καὶ ἤρεμο περιβάλλον καὶ ἡ καλλιέργεια αἰσθήματος ἐμπιστοσύνης στὴν εἰδικὴ τῆς παρέας ἢ τὴν ἐπαγγελματία **καφεμάντισσα**, τὸ ψήσιμο τοῦ καφὲ «σὲ σιγανὴ φωτιά» καὶ ἡ ἀργὴ κατανάλωσή του, ἡ τριπλὴ περιστροφή τοῦ φλιτζανιοῦ γιὰ νὰ ἀπλωθοῦν τὰ κατακάθια τοῦ καφὲ στὰ τοιχώματά του, τὸ ἀναποδογύρισμα τοῦ φλιτζανιοῦ καὶ τὸ στέγνωμα τοῦ καφὲ στὰ τοιχώματα τοῦ φλιτζανιοῦ¹³, ἀποτελοῦν ἀπαραίτητα στάδια τόσο γιὰ τὴν ἐνεργοποίηση τοῦ μαντικοῦ «χαρίσματος» τῆς καφετζοῦς, ὅσο καὶ γιὰ τὴν δημιουργία ὑποβλητικῆς ἀτμόσφαιρας ποὺ θὰ ὑποβοηθήσει στὸ εὖστοχο «διάβασμα» τῶν σχηματισμῶν καὶ τὴν «ἀντικειμενικὴ» ἐρμηνεία τους.

Αὐτὸ ποὺ χρῆζει ἰδιαίτερης προσοχῆς καὶ μᾶς παραπέμπει στὸν χῶρο τῆς «θετικῆς σκέψης», εἶναι ἡ προτροπὴ καὶ ἡ σύσταση πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους, εἴτε πρόκειται γιὰ ἐπίδοξους «διαβαστὲς» τοῦ καφὲ εἴτε γιὰ πελάτες, νὰ εἶναι συγκεντρωμένοι στὸ τελετουργικὸ τῆς προετοιμασίας τοῦ καφὲ καὶ νὰ «μελετοῦν» – νὰ σκέφτονται συγκεντρωμένοι στὸν ἑαυτό τους – τὰ θέματα, τὰ προβλήματα καὶ τὶς λύσεις ποὺ θέλουν νὰ τοὺς δείξει ὁ καφές.

Ἔτσι, διαβάζουμε σὲ σχετικὸ δημοσίευμα:

■ **«Ὅταν** φτιάχνουμε τὸν καφὲ πρέπει νὰ εἴμαστε συγκεντρωμένοι σ' αὐτόν. **Νὰ** “μελετᾶμε”, νὰ σκεφτόμαστε δηλαδή, αὐτὰ ποὺ θέλουμε νὰ μᾶς

δείξει ο καφές. **Ν**ὰ τὸν πίνουμε μὲ τὴν ἴδια τελετουργία... **Σ**κεφτόμαστε καὶ μελετᾶμε πρόσωπα καὶ καταστάσεις πὺν μᾶς ἐνδιαφέρουν... **Ἡ** προσωπικὴ μας αὖρα διαχέεται στὸ φλιτζάνι καὶ βοηθάει στὸ φανέρωμα τῶν μελλούμενων. **Σ**κεφτόμαστε θετικά...

Πιστεύουμε σ' αὐτὸ πὺν κάνουμε... **Ὅ**ταν τελειώσει ὁ καφές, δὲν τὸν πίνουμε μέχρι νὰ μείνει ὁ τζελβές (κατακάθι) τελείως στεγνός. **Π**ρέπει νὰ ἔχει λίγο ὕγρὸ καφέ γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ γυρίσουμε τὸ φλιτζάνι. **Μ**ὲ κυκλικὲς κινήσεις γυρίζουμε τὸ φλιτζάνι ἔτσι, ὥστε νὰ καλυφθεῖ ὁλόκληρο καὶ νὰ μὴν μείνει καθόλου σκοῦρο στὸ κάτω μέρος. **Μ**ετὰ γυρίζουμε τὸ φλιτζάνι ἀνάποδα πάνω σὲ ἀπορροφητικὸ χαρτί, τὸ σταυρώνουμε(!) καὶ τὸ ἀφήνουμε νὰ στεγνώσει τουλάχιστον 5 λεπτά. **Ὅ**σο ἀσχολούμαστε μὲ τὴν διαδικασία τοῦ φλιτζανιοῦ ἢ σκέψη μας εἶναι συγκεντρωμένη σ' αὐτὰ πὺν περιμένουμε...»¹⁴.

Ἡ «γεωγραφία» τοῦ φλιτζανιοῦ

Σύμφωνα μὲ τὸν μακαριστὸ π. Ἀντώνιο Ἀλεβιζόπουλο, «ἡ **καφεμαντεία** στηρίζεται στὴν πίστη πὺς τὸ εἶδος τῶν γραμμῶν, ὁ ἀριθμὸς των, οἱ διαφοροὶ σχηματισμοὶ καὶ οἱ χρωματισμοὶ των στὸ φλιτζάνι τοῦ καφέ προσδιορίζουν τὸ μέλλον τοῦ πελάτη»¹⁵.

Πράγματι! **Δ**ιαβάζουμε καὶ πάλι σὲ σχετικὲς ἀναφορές, ὅτι ὅσο πιὸ καθαρὰ ἀποτυπώνονται τὰ σύμβολα στὰ τοιχώματα τοῦ φλιτζανιοῦ, τόσο περισσότερὸ εὐνοϊκὸ θὰ εἶναι τὸ μέλλον τοῦ πελάτη. **Ἄ**ν τὰ σύμβολα εἶναι δυσδιάκριτα τότε οἱ δυσκολίες καὶ τὰ ἐμπόδια θὰ εἶναι αὐξημένα¹⁶.

Οἱ εἰδικοὶ τοῦ χώρου, ὑποστηρίζουν ἐπίσης, ὅτι οἱ πληροφορίες πὺν ἀντλοῦμε ἀπὸ τὸ διάβασμα τοῦ φλιτζανιοῦ διαρκοῦν ἓνα χρόνον καὶ ἀνάλογα μὲ τὴν θέση τοῦ συμβόλου μέσα στὸ φλιτζάνι προσδιορίζεται καὶ τὸ πόσο μακρινὸ ἢ κοντινὸ θὰ εἶναι τὸ γεγονὸς¹⁷.

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ πάτος, ἀλλὰ καὶ τὰ τοιχώματα τοῦ φλιτζα-

νιοῦ χωρίζονται νοητὰ σὲ ἡμισφαίρια καὶ τεταρτημόρια καὶ ἀνάλογα μὲ τὴν θέση πού βρίσκεται τὸ ὑπὸ ἐρμηνεία σχῆμα, αὐτὸ πού συμβολίζει θὰ συμβεῖ ἀργὰ ἢ πιὸ γρήγορα, εὐχάριστα ἢ δυσάρεστα, ἐντονότερα ἢ ἐξασθενημένα¹⁸.

Ἡ καφεμαντεία ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας

**Οἱ πνευματικές καὶ ψυχολογικές συνέπειες
Ἡ σχέση τῆς καφεμαντείας μὲ τὴν Νέα Ἐποχὴ**

Ὅπως γίνεται κατανοητό, ἡ τέχνη τῆς καφεμαντείας εἶναι ἐντελῶς ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν Ὁρθόδοξη ἐμπειρία καὶ ζωή.

Παρ' ὅλες, ἐνίστε, τίς ἐπικλήσεις τῆς θείας βοήθειας καὶ τίς χρήσεις τῶν ἱερῶν ὀνομάτων τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας μας καὶ τῶν Ἀγίων πού ἀκούμε ἀπὸ τίς θεραπαινίδες της, τὸ σταύρωμα τοῦ φλιτζανιοῦ¹⁹, τὴν θεώρηση τῆς ὅλης διαδικασίας τοῦ «κοιτάγματος» τοῦ καφέ, ὡς ἓναν ἄλλο τρόπο ψυχικῆς ἀνακούφισης, παρεμφερῆ μὲ αὐτὸν τοῦ μυστηρίου τῆς ἱεραῆς ἐξομολογήσεως²⁰, εἶναι πασιφανῆς ἡ σχέση τῆς καφεμαντείας μὲ τὸν εὐρύτερο χῶρο τῆς μαγείας καὶ τῆς μαντείας, ὅπου «μὲ τὴν χρησιμοποίησιν δῆθεν ἀγαθῶν δυνάμεων» καὶ χαρισμάτων, «ἐπιχειρεῖ ὁ διάβολος μία ἐκ δεξιῶν εἰσβολὴ στίς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων»²¹.

Ἔτσι, ἡ φαινομενικὰ ἀκίνδυνη χρησιμοποίησις τοῦ καφέ καὶ ἡ προσπάθεια ἐρμηνείας τῶν ὑπολειμμάτων του στὸ φλιτζάνι, γιὰ τὴν πρόβλεψη καὶ τὸν προσδιορισμὸ τοῦ μέλλοντος, μπορεῖ νὰ ὀδηγήσῃ σταδιακὰ αὐτὸν πού καταφεύγει συχνὰ στὴν καφεμαντεία, σὲ ὀλοκληρωτικὴ ψυχολογικὴ ἐξάρτηση.

Οἱ συνέπειες μιᾶς τέτοιας ψυχικῆς ὑποταγῆς, ὀδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο σὲ μία ψυχαναγκαστικὴ προσαρμογὴ στίς ἐπιταγὰς καὶ τὰ «δεδομένα τῆς καφεμαντείας, μὲ ἀπρόβλεπτες ἀρνητικὲς συνέπειες γιὰ τὸν ἴδιο καὶ τὴν οἰκογένειά του»²².

Στὴν πραγματικότητα, στίς περισσότερες τῶν περιπτώσεων, τὸ ἄτομο αὐθυποβάλλεται καὶ αὐτοεκπληρώνει τίς προβλέψεις καὶ προγνώσεις τῆς καφετζοῦς, ὅχι ἐπειδὴ ἡ

καφετζού «βλέπει», αλλά γιατί ό ίδιος ό πελάτης-θύμα διαμορφώνει τις απαραίτητες συνθήκες, ώστε είτε να έπαληθευθούν οί χειρότεροι φόβοι του είτε, κάποιες φορές, να εκπληρωθούν αυτά που έπιθυμεί έντονα και θεωρεί, ότi θα συμβάλλουν στην ευτυχία του.

* * *

Δέν πρέπει φυσικά, να άγνοηθεί ή έπενέργεια των δαιμονικών δυνάμεων και στο χώρο της **καφεμαντείας**.

Ός μαντική τέχνη - παρακλάδι της μαγείας, προσπαθεί με την βοήθεια των πονηρών πνευμάτων «να διασπάσει τον μυστηριώδη χώρο του μέλλοντος ή του κρυμμένου και να διαγνώσει μελλοντικά γεγονότα»²³.

Γνωρίζουμε βέβαια, από την σχετική άγιοπατερική διδασκαλία και έμπειρία, ότi οί δαίμονες δέν έχουν καμία προγνωστική ή προφητική ικανότητα²⁴.

Άποκαλύπτουν, σε όσους τους ύπηρετούν με την μαγεία και την μαντεία και στα θύματά τους, όσα ήδη έχουν συμβεί ή έχουν ξεκινήσει να πραγματοποιούνται, αλλά άκόμη δέν έγιναν γνωστά²⁵, είτε συμπεραίνοντας την έκβαση των πραγμάτων με την μακραίωση έμπειρία τους είτε άξιοποιώντας την φυσική δυνατότητά τους να «βλέπουν» πολύ μακρύτερα από τους άνθρωπους²⁶.

Αυτό φυσικά, άποτελεί και τó δόλωμα που άγκιστρώνει και έγκλωβίζει την έλευθερία του ανθρώπου που, έρμαιο των άνόμων παθών, φιλοδοξιών και έπιθυμιών του, άναζητά την έπίλυση των προβλημάτων του και την ίκανοποίηση των ύποτιθέμενων άναγκών του, σε «άπαγορευμένες» μεταφυσικές περιοχές²⁷, όπως ή υπό μελέτη **καφεμαντεία**.

* * *

Τέλος, δέν μπορούμε να μήν συνδέσουμε την σύγχρονη έξαρση της **καφεμαντείας**, όπως και των άλλων

μαντικῶν τεχνῶν, μὲ τὴν γενικότερη ἔκρηξη τῶν ἀποκρυφιστικῶν φαινομένων.

Αποτελεῖ καὶ ἡ **καφεμαντεία** μέρος τοῦ ἀποκρυφιστικοῦ «πακέτου» τῆς Νέας Ἐποχῆς, μὲ τὸ ὁποῖο συστηματικὰ καὶ ἀπροκάλυπτα πιά, προωθεῖται καὶ σταδιακὰ ἐπιβάλλεται, ἡ ἐξαφάνιση τῆς ἐλεύθερης βούλησης, ἡ μύηση σὲ ἕναν ἀλλοιωμένο τύπο χριστιανισμοῦ, ὅπου ὅλα «χωροῦν», ἡ δημιουργία ἐνὸς νέου τύπου ἀνθρώπου, εὐκολὰ χειραγωγήσιμου²⁸, μὲ δέλεαρ «τὴν ἄκοπη καὶ γρήγορη πρόσβασή του σὲ ἐντυπωσιακές, ψυχοναρκαγωγικὲς ἐμπειρίες»²⁹.

(*) Περιοδ. «Διάλογος», ἀριθμ. 102/Ὀκτώβριος - Δεκέμβριος 2020, σελ. 5-8 καὶ ἀριθμ. 103/Ἰανουάριος - Μάρτιος 2021, σελ. 3-5. • Τοῦ Πρωτοπρ. Μιχαὴλ Κωνσταντινίδη, Ἐντεταλμένου τῆς Ἱ. Μ. Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

1. Ἀρχιμ. Νικολάου Ἱ. Πρωτόπαπα, «Εκκλησία καὶ Μάγια», Ἐκδόσεις Ἀποστολική Διακονία, σελ. 5.

2. π. Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης, «Ἀστρολογία, Καφεμαντεία, Ὀνειρομαντεία στὸ Φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», Εἰσήγησι στὴν Γ' Ἀντιαρειτικὴ Ἡμερίδα, τοῦ Ἀντιαρειτικοῦ Γραφείου τῆς Ἱ.Μ. Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου, 6.5.2019.

3. http://impschool.gr/erga-emeres16-17/images/etos16-17/gymnasio/a_gym/a3/istoria/9.pdf. • Βλ. ἐπίσης, <https://astrologikes-provlepseis.gr/news/itexni-tis-kafemanteias/>.

4. <https://www.mixanitouxronou.gr/na-sou-po-ton-kafe-anichtochromoflitzani-efcharista-nea-polles-fouskales-tha-paris-lefta-ta-mistika-tis-kafemantias-ke-i-sigchrones-mantisses-giati-i-smirnies-theorountan-i-kaliteres-kaf/>. • Βλ. ἐπίσης, <https://www.youtube.com/watch?v=M57II5bkzA8> • καὶ <https://www.athensmagazine.gr/article/athens-guide/bestofathens/52023-kafes-kai-kafemanteia-h-istoria-enospolytimoy-mystikoy-apo-ta-bathh-twn-aiwnwn-photos>.

5. <https://www.athensmagazine.gr>, ὅπ.π. • Βλ. ἐπίσης, <https://www.mixanitouxronou.gr/i-apolasustiki-istoria-toukafe/>.

6. Ἐγκυκλοπαίδεια, Πάπυρος Larousse Britannica, τ. 28, σελ. 179, λήμμα **καφεόδεντρο**. Ἐκδ. Πάπυρος. • Βλ. καὶ <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CF%86%CE%AD%CF%82>.

• **Α**ξίζει νὰ σημειωθεῖ, ὅτι σὲ σύγχρονη ἔκδοση σχετικὰ μὲ τὴν ἐκμάθηση τῆς τέχνης τῆς **καφεμαντείας**, προβάλλεται ὡς πατέρας τοῦ μαντι-

κου αὐτοῦ εἶδους ὁ διάσημος ἀποκρυφιστὴς τοῦ 16ου αἰῶνα, Ἀγρίππας τοῦ Νεττεσχαῖμ. **Βλ.** «Πρακτικὰ ἀπλᾶ Μαθήματα, Καφεμαντείας – Χαρτομαντείας. Πῶς νὰ λέτε τὸν καφέ καὶ νὰ ρίχνετε τὰ χαρτιά. ΑΠΛΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ γιὰ ὅλους». Ἐκδοτικὸς Οἶκος Δαμιανός, σελ. 8.

• **Περισσότερα** στοιχεῖα γιὰ τὸν Ἀγρίππα τοῦ Νεττεσχαῖμ μπορεῖ νὰ ἀλιεύσει κανεὶς ἀπὸ τὴν σχετικὴ ἀναφορὰ τοῦ π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζόπουλου, στὸ βιβλίο του, *Ὁ Ἀποκρυφισμὸς στὸ Φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας, Νεοαποκρυφισμός*, Τεύχη 11ον-15ον, Αθήνα 1996, σελ. 187-192.

7. <https://www.athensmagazine.gr/>, ὅπ.π.

8. <http://www.ps-magazine.com/your-fortune-in-a-cupthe-ancient-art-of-reading-coffee-cups/>.

9. Ὁ.π.

10. Βλ. Round About Our Coal-Fire, London, 1731, p. 22-23: “We have a sort of Mother Witch ... which are the Coffee and Tea Throwers to tell People’s fortunes...”.

11. <https://www.mixanitouxronou.gr/>, ὅπ.π.

12. <https://www.koupaki.gr/>.

13. <https://www.mixanitouxronou.gr/>, ὅπ.π.

14. <https://www.tanea.gr/2010/01/24/greece/internetikes-kafetzoydes-kai-online-ksematiasres/>.

15. π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζόπουλου, *Ὁ Ἀποκρυφισμὸς στὸ Φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας, Νεοαποκρυφισμός*, σελ. 232.

16. <https://www.mixanitouxronou.gr/na-sou-po-ton-kafe-anichtochromoflitzani-efcharista-nea-polles-fouskales-tha-paris-lefta-ta-mistika-tis-kafemantias-ke-i-sigchrones-mantisses-giati-i-smirnies-theorountan-i-kaliteres-kaf/>.

17. Βλ. ὁ.π.

18. «Πρακτικὰ ἀπλᾶ Μαθήματα, Καφεμαντείας – Χαρτομαντείας...», σελ. 11.

19. <https://www.tanea.gr/2010/01/24/greece/internetikes-kafetzoydes-kai-online-ksematiasres/>.

20. <https://www.star.gr/eidiseis/ellada/361090/ftiakse-kafe-na-ston-peito-hellip-kinhto-soy-h-hlektronikh-kafetzoy-poy-exei-ginei-viral>

21. Ἀρχιμανδρίτη Χριστοφόρου Τσιάκκα (νῦν Ἐπισκόπου Καρπαθίας), *Ἐγκυκλοπαιδικὸ ΛΕΞΙΚΟ, Θρησκευτῶν καὶ Αἰρέσεων, Παραχριστιανικῶν – παρθρησκευτικῶν Ὁμάδων καὶ σύγχρονων ἰδεολογικῶν ρευμάτων*, Ἱ.Μ. Τρο-οδοσίσης, 2002, σελ. 548.

22. π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζόπουλου, ὅπ.π.

23. Οἱ ΔΑΙΜΟΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥΣ, Ἱ.Μ. Παρακλήτου, Ὁρωπὸς Ἀττικῆς, 2008, σελ. 68.

24. Ὁπ.π., σελ. 20.

25. π. Βλ. Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Εἰς Ἡσαΐαν 218, PG 30, 496D – 497A:

● «Περὶ δὲ τῶν μελλόντων πολλάκις προλέγουσι τὰ ἤδη γενόμενα, ἡμῖν δὲ μήπω ἐγνωσμένα, ὡς ἐσόμενα ἡμῖν ἀναγγέλλουσιν. Οἷον εἴ τις καὶ παρ' ἡμῶν ἀκούσας παρουσίαν τινός, ταύτην τῷ προσδοκῶντι ὡς μέλλουσιν ἀναγγέλλοι· τὴν ἐκ τοῦ δοκεῖν προφήτης εἶναι δόξαν δι' ἀπάτης θηρώμενος. Οὕτω καὶ οἱ δαίμονες τὰ διατετυπωμένα, τὰ ἀποφάσει Θεοῦ δημοσιευθέντα, ἀνήγγειλαν πολλάκις τοῖς πρὸς ἀπάτην εὐκόλως ἔχουσιν».

● Βλ. καὶ ἐκτενέστερη ἀνάλυση περὶ τῆς ψευδο-προορατικῆς ἱκανότητος τῶν δαιμόνων, στὸ Γερροντικὸν περὶ Ὀνείρων καὶ Ὁραμάτων, ἔκδοσις Ἱεροῦ Κοινοβίου Ὁσίου Νικοδήμου, Γουμένισσα, 1998, ὅπου στὶς σελ. 48-49, ἐκτίθεται ἡ διδασκαλία τοῦ Μ. Ἀντωνίου γιὰ τὸ Πῶς προλέγουσι οἱ δαίμονες.

26. Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, Ἑκδόσεις ἀκριβῆς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως, ἐκδόσεις Π. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη, 1976, Περὶ Διαβόλου καὶ δαιμόνων, παρ. 4 (18), σελ. 108.

27. Μιχαὴλ Γ. Χούλη, Πνευματισμός, Παραψυχολογία καὶ Μαγεία στὸ φῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐκδόσεις Φωτοδότες, 2001, σελ. 7-8.

28. Δάφνης Βαρβιτσιώτη, ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ, ΕΞΕΛΙΞΗ ἢ ΧΕΙΡΑΓΩΓΗΣΗ; Ἑκδόσεις ΑΘ. Σταμούλης, 2004, σελ. 76.

29. Βλ. ΟΙ ΔΑΙΜΟΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥΣ, ὅπ.π., σελ. 70-71.

● Ἐκδίδεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων, Ἀφίδνες Ἀττικῆς. ● Μὲ τὴν εὐλογία καὶ ἐπιστασία τοῦ † Μητροπολίτου Ὠρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανοῦ, τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος. ● Διανέμεται δωρεάν.